CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - CYFRIFON TERFYNOL

Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Cyllideb 2022/23	Sefyllfa 2022/23	**Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23**	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	**Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23**	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Oedolion						
Gwasanaethau Pobl Hŷn						
Preswyl a Nyrsio - Cartrefi	18,257	18,771	514	0	514	(760)
Gofal Cartref	7,978	7,975	(3)	0	(3)	(266)
Eraill	401	1,382	981	0	981	1,292
	26,636	28,128	1,492	0	1,492	266
Gwasanaethau Anabledd Corff	2,794	2,387	(407)	0	(407)	(471)
Gwasanaethau Anabledd Dysgu	24,075	25,265	1,190	0	1,190	724
Gwasanaethau Iechyd Meddwl	4,171	4,364	193	0	193	224
Gwasanaethau Eraill (Oedolion)	3,839	3,655	(184)	0	(184)	(54)
Cyfanswm Gwasanaethau Oedolion	**61,515**	**63,799**	**2,284**	**0**	**2,284**	**689**
Gwasanaethau Darparu (dangos cyllideb net)						
Gofal Preswyl	225	561	336	0	336	53
Gofal Dydd	(16)	(202)	(186)	0	(186)	(180)
Gofal Cymunedol	384	2,212	1,828	0	1,828	1,780
Eraill	13	33	20	0	20	11
Cyfanswm Gwasanaethau Darparu	**606**	**2,604**	**1,998**	**0**	**1,998**	**1,664**

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - CYFRIFON TERFYNOL

Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Cyllideb 2022/23	Sefyllfa 2022/23	**Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23**	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	**Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23**	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Eraill						
Gwasanaethau Canolog Adrannol *(gan gynnwys arbedion yr Adran)*	3,560	3,683	123	0	123	286
Defnydd o Gronfeydd wrth gefn	0	(520)	(520)	0	(520)	(397)
Addasiad Cau Cyfrifon 2022/23	0	0	0	(3,785)	(3,785)	0
Cyfanswm Gwasanaethau Eraill	**3,560**	**3,163**	**(397)**	**(3,785)**	**(4,182)**	**(111)**
Cyfanswm Oedolion, Iechyd a Llesiant	**65,681**	**69,566**	**3,885**	**(3,785)**	**100**	**2,242**

Oedolion, Iechyd a Llesiant

Gwasanaethau Pobl Hŷn - Yn 'Eraill' pwysau ar lety cefnogol a thaliadau uniongyrchol. Ym mhreswyl a nyrsio costau ffioedd uwch gan ddarparwyr preifat wedi arwain at orwariant erbyn diwedd y flwyddyn. Pwysau cynyddol ar ofal cartref ond ei fod o fewn y gyllideb. Yn ychwanegol i hyn trafferthion gwireddu arbedion yn cyfrannu at y darlun.

Gwasanaethau Anabledd Corff - lleihad yn y galw am ofal cartref ond pwysau cynyddol ar daliadau uniongyrchol.

Gwasanaethau Anabledd Dysgu - nifer o achosion newydd costus llety cefnogol a phwysau ar breswyl a nyrsio a thaliadau uniongyrchol ond sydd yn cael ei leihau gan lai o gynlluniau cefnogol.

Gwasanaethau Iechyd Meddwl - y pwysau ar y gyllideb breswyl a nyrsio a llety cefnogol yn parhau.

Gwasanaethau Darparu - defnydd cynyddol o staff asiantaeth ac felly yn gynwysiedig yn y gorwariant a adroddir. Staffio uwchlaw lefel y gyllideb a diffyg incwm yn faterion yng ngofal cymunedol, tra bod prisiau uwch trydan yn cyfrannu £133k at orwariant cartrefi preswyl. Bu i effaith Covid amharu ar y ddarpariaeth Gofal Dydd, sydd yn parhau ac o ganlyniad yn tanwario.

Gwasanaethau Canolog Adrannol - trosiant staff a lleihad mewn gwariant yn lleihau effaith diffyg gwireddu arbedion o £518k.

Cyllideb 2022/23 - eleni, bu i'r adran dderbyn gwerth dros £3.4 miliwn o fidiau ar gyfer pwysau cynyddol ar y gyllideb 2022/23 gan gynnwys i'r maes Preswyl a Nyrsio, Anabledd Dysgu a Phobl Hŷn.

Trosolwg Arbedion yr adran - mae methiant i gyflawni arbedion yn ffactor amlwg yng ngorwariant yr adran gyda gwerth £921k o gynlluniau yn parhau heb eu gwireddu.

Mae'r adran wedi defnyddio eu holl gronfeydd wrth gefn gwerth £520k i leihau'r gorwariant a adroddir i £3.9 miliwn.

Argymhellir fod yr Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant yn derbyn cymorth ariannol un-tro o £3,785k i gyfyngu lefel y gorwariant sydd i'w gario ymlaen gan yr Adran i £100k, i'w cynorthwyo i symud ymlaen i wynebu her 2023/24.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - CYFRIFON TERFYNOL

Adran Plant a Theuluoedd	Cyllideb 2022/23	Sefyllfa 2022/23	**Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23**	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	**Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23**	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth Gwasanaeth	784	679	(105)	0	(105)	(7)
Gweithredol	2,497	2,648	151	0	151	201
Lleoliadau						
Lleoliadau All-Sirol	5,064	5,442	378	0	378	(71)
Maethu Drwy Asiant	1,696	1,522	(174)	0	(174)	(89)
Maethu Mewnol	2,613	2,252	(361)	0	(361)	(299)
Gwasanaethau Cefnogol ac Eraill	1,786	1,826	40	0	40	59
	11,159	11,042	(117)	0	(117)	(400)
Ôl-16	1,366	1,402	36	0	36	41
Arbenigol/Derwen	2,235	2,715	480	0	480	431
Cyfiawnder Ieuenctid	256	217	(39)	0	(39)	(38)
Blynyddoedd Cynnar	139	57	(82)	0	(82)	(2)
Ieuenctid	812	680	(132)	0	(132)	(189)
Eraill	1,987	1,968	(19)	0	(19)	(1)
Defnydd Cronfa Tanwariant yr Adran	0	(97)	(97)	0	(97)	0
Cyfanswm Plant a Theuluoedd	**21,235**	**21,311**	**76**	**0**	**76**	**36**

Plant a Theuluoedd

Rheolaeth Gwasanaeth - derbyniad grantiau ychwanegol erbyn diwedd y flwyddyn ynghyd â grantiau yn cyllido gwariant craidd.

Gweithredol - pwysau ar gefnogaeth cynlluniau cefnogol ond ei effaith yn cael ei leihau gan nifer o gyfnodau mamolaeth.

Lleoliadau - nifer cyfartalog Lleoliadau All-Sirol eleni yn 25.7, sydd yn uwch na'r 23.3 ar gyfer 2021/22, gyda'r gost gyfartalog yn £211k yr achos. Y nifer cyfartalog yn Maethu drwy Asiant yn 31 ac yn gyson efo'r 31 yn 2021/22 ac yn tanwario £174k. Yn Maethu Mewnol, o ganlyniad i gynnydd yn y nifer o geiswyr lloches heb rieni neu warcheidwaid, derbyniad incwm gan y Swyddfa Gartref ar eu cyfer yn golygu bod tanwariant o (£361k).

Ôl-16 - dau becyn dwys bellach wedi dod i ben a lleihad yn y pwysau a dwyster pecynnau eraill.

Arbenigol/Derwen – y tueddiad gorwariant cynyddol yn parhau o ganlyniad i gynnydd yn y galw am gynlluniau cefnogol a chefnogaeth arbenigol. Newid yn y pwyslais o ran sut mae'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu, gyda mwy o bwysau ar daliadau uniongyrchol yn amlwg bellach sydd yn gyfrifol am £90k o'r gorwariant.

Cyfiawnder Ieuenctid - trosiant staff yn golygu bod tanwariant ar y pennawd yma.

Blynyddoedd Cynnar - grantiau yn cyllido gwariant craidd ac incwm uwch yn Plas Pawb erbyn diwedd y flwyddyn.

Ieuenctid – derbyniad grant yn erbyn gwariant craidd ynghyd â thanwariant yn dilyn ail fodelu'r gwasanaeth. Y gwasanaeth newydd ar ei newydd wedd wrthi'n cael ei sefydlu ac felly y tanwariant yn lleihau.

Mae'r adran wedi defnyddio eu cronfa tanwariant o £97k yn llwyr i leihau'r gorwariant a adroddir.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - CYFRIFON TERFYNOL

Adran Addysg	Cyllideb 2022/23	Sefyllfa 2022/23	**Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23**	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	**Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23**	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ysgolion Datganoledig	85,951	85,951	0	0	0	0
Ysgolion Datganoledig - Costau Ychwanegol Chwyddiant Staff a Thrydan Uwchlaw'r Gyllideb	0	1,304	1,304	0	1,304	1,645
Gwasanaethau Ansawdd Ysgolion	(1,610)	(1,671)	(61)	0	(61)	(38)
Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol						
Cludiant	6,017	6,568	551	0	551	482
Gwasanaeth Atodol	1,135	935	(200)	0	(200)	30
Eraill	(418)	(456)	(38)	0	(38)	(167)
	6,734	7,047	313	0	313	345
Arweinyddiaeth a Rheolaeth	2,404	2,145	(259)	0	(259)	(274)
Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad	4,872	4,783	(89)	0	(89)	16
Defnydd o falansau ysgolion	0	0	0	(1,304)	(1,304)	0
Cyfanswm Addysg	**98,351**	**99,559**	**1,208**	**(1,304)**	**(96)**	**1,645**

Addysg

Ysgolion Datganoledig - Costau Ychwanegol Chwyddiant Staff a Thrydan uwchlaw'r gyllideb - cost ychwanegol chwyddiant cyflogau cymorthyddion a staff gweinyddol £690k uwchlaw'r gyllideb eleni. Effaith prisiau trydan uwch yn £614k. O ystyried fod yr ysgolion eisoes wedi elwa o bron i filiwn o arbedion ynni yn deillio o Covid a'r cyfnodau clo cysylltiedig, ystyrir ei bod felly yn briodol i ddefnyddio £1,304k balansau ysgolion i gyllido'r pwysau ychwanegol eleni.

Gwasanaeth Ansawdd Ysgolion - cyfuniad o dderbyniad grant a chwtogi ar wariant.

Cludiant - gorwariant o £304k ar dacsis a threnau ysgolion er bod £146k o arian parhaol ychwanegol wedi ei ddyrannu i'r maes yn 2021/22 a £150k pellach yn 2022/23. Y pwysau cynyddol ar y gyllideb bysus ysgol hefyd yn parhau gyda £199k o orwariant.

Mae'r maes Cludiant wedi bod yn destun adolygiad strategol i geisio rheoli'r cynnydd yn y gwariant, awgrymir fod yr angen am waith pellach gan yr Adran Addysg a'r Adran Amgylchedd yn parhau, fel bod modd manteisio ar gyfleoedd effeithlonrwydd.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Gwasanaeth Atodol - cynllun Llywodraeth Cymru i gyllido cinio am ddim i blant derbyn a Blwyddyn 1 o Fedi 2022 a Blwyddyn 2 o Ionawr 2023, yn golygu nad yw'r tueddiad diffyg incwm a welwyd dros y blynyddoedd diwethaf ar ginio ysgol yn amlwg eleni. Cynnydd mewn prisiau bwyd, diffyg incwm a chostau staff uwch i'w gweld ar yr elfen gofal o'r clybiau brecwast. Ond derbyniadau grantiau a swyddi gwag yn gyfrifol am y tanwariant erbyn diwedd y flwyddyn.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Eraill - gwariant un-tro yn lleihau'r tanwariant ar nifer o gyllidebau amrywiol.

Arweinyddiaeth a Rheolaeth - swyddi gwag a thanwariant ar nifer o benawdau'r gyllideb.

Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad - darlun cymysg sydd yn gyfuniad o swyddi gwag a thanwariant ar nifer o benawdau amrywiol mewn paratoad at gynlluniau arbedion fydd yn weithredol o 2023/24 ymlaen, tra bod amgylchiadau yn ymwneud ag un ganolfan benodol yn parhau ac yn gyfrifol am orwariant o £206k.

Argymhellir fod y Cabinet yn cymeradwyo bod £1,304k o gostau ychwanegol chwyddiant trydan a chyflogau cymorthyddion a staff gweinyddol yn yr ysgolion sydd uwchlaw lefel y gyllideb yn cael eu cyllido o falansau'r ysgolion unigol.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - CYFRIFON TERFYNOL

Adran Economi a Chymuned	Cyllideb 2022/23	Sefyllfa 2022/23	**Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23**	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	**Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23**	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth	380	372	(8)	0	(8)	0
Rhaglenni Adfywio a Chefnogi Cymunedau	1,116	1,076	(40)	0	(40)	(37)
Morwrol a Pharciau Gwledig	(99)	(78)	21	0	21	(65)
Cytundebau Byw'n Iach a Hamdden Eraill	1,109	1,717	608	0	608	1,023
Rhaglenni Datblygu Economaidd	2	16	14	0	14	0
Marchnata a Digwyddiadau	487	490	3	0	3	5
Llyfrgelloedd Gwynedd	1,506	1,429	(77)	0	(77)	(23)
Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd	774	835	61	0	61	59
Defnydd Cronfa Tanwariant yr Adran	0	(32)	(32)	0	(32)	(123)
Addasiad Cau Cyfrifon 2022/23	0	0	0	(550)	(550)	0
Cyfanswm Economi a Chymuned	**5,275**	**5,825**	**550**	**(550)**	**0**	**839**

Economi a Chymuned

Rhaglenni Adfywio a Chefnogi Cymunedau - tanwariant ar gostau staff ac ar amrywiol gyllidebau.

Morwrol a Pharciau Gwledig - yn rhagori ar dargedau incwm yn y traethau a Hafan, Pwllheli yn dilyn tywydd ffafriol ac felly tymor prysur. Trosiant staff yn yr Harbyrau a Hafan, Pwllheli hefyd yn cynorthwyo'r sefyllfa. Costau cynyddol trydan a gwariant un-tro yn golygu fod gorwariant erbyn diwedd y flwyddyn.

Cytundebau Byw'n Iach a Hamdden Eraill - trosglwyddwyd y ddarpariaeth hamdden i Gwmni Byw'n Iach ar 1 Ebrill 2019, ond fod cyfrifoldeb am gostau rhedeg yr eiddo yn aros efo'r Cyngor. O ganlyniad i sgil effaith Covid, bu i Gwmni Byw'n Iach dderbyn cymorth ariannol o gronfa caledi Llywodraeth Cymru oedd werth £1.4miliwn yn 2021/22 a £2.7 miliwn yn 2020/21. Nid yw cymorth o'r fath ar gael gan y Llywodraeth eleni. Ond, gan fod sgil effaith covid yn parhau yn 2022/23 ac yn amharu ar y gallu i gynhyrchu incwm, bu i'r Cyngor gadarnhau cefnogaeth ariannol angenrheidiol i gynnal gwasanaethau Byw'n Iach drwy ymestyn y cyfnod o sicrwydd a roddwyd i'r Cwmni hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol 2022/23. Gwerth y cymorth sydd ei angen yw £550k, sydd yn lleihad o'r amcan o £839k yn ystod y flwyddyn. Prisiau trydan £163k uwchlaw'r gyllideb ond fod cyllidebau eraill yn tanwario.

Llyfrgelloedd Gwynedd - swydd wag a llai o wariant ar nifer o benawdau'r gyllideb ond ei fod yn cael ei leihau gan orwariant o £23k ar drydan.

Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd - diffyg incwm yn dilyn i Neuadd Dwyfor fod ar gau am chwarter olaf y flwyddyn ariannol.

Mae'r adran wedi defnyddio £32k o'u cronfa tanwariant i leihau'r gorwariant a adroddir.

Argymhellir i'r Cabinet gymeradwyo cymorth ariannol gwerth £550k i Gwmni Byw'n Iach.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - CYFRIFON TERFYNOL

Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol (yn cynnwys Cefnffyrdd)		Cyllideb 2022/23	Sefyllfa 2022/23	**Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23**	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	**Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23**	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2022/23
Maes:-		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Priffyrdd (cynnwys Cefnffyrdd)		10,390	11,344	954	0	954	15
Gwasanaethau Peirianneg		400	517	117	0	117	115
Gwasanaethau Bwrdeistrefol	Gwastraff	11,767	13,177	1,410	0	1,410	1,220
	Eraill	5,232	5,658	426	0	426	390
Defnydd o Gronfeydd wrth gefn		0	(300)	(300)	0	(300)	0
Cyfraniad gan Adran Ymgynghoriaeth		0	(73)	(73)	0	(73)	0
Addasiad Cau Cyfrifon 2022/23		0	0	0	(2,434)	(2,434)	0
Cyfanswm Priffyrdd a Bwrdeistrefol		**27,789**	**30,323**	**2,534**	**(2,434)**	**100**	**1,740**

Priffyrdd a Bwrdeistrefol (gan gynnwys Cefnffyrdd)

Gwasanaethau Priffyrdd - gwariant un-tro a phwysau cynyddol ar y gyllideb erbyn diwedd y flwyddyn ynghyd ag effaith oediad i wireddu cynlluniau arbedion.

Gwasanaethau Peirianneg - oediad i wireddu cynlluniau arbedion gan gynnwys arbedion teledu cylch cyfyng fydd bellach yn cyflawni yn ystod 2023/24 a methiant i wireddu arbedion Pont yr Aber.

Gwastraff - nifer o faterion yn gyfrifol am y gorwariant, ond yn bennaf ar gasglu gwastraff ac ailgylchu. Cylchdeithiau ychwanegol wedi arwain at orwariant ar gostau cyflogaeth a chostau fflyd. Lefelau salwch a goramser hefyd yn broblemus, tra fod na gostau ychwanegol o ran hurio cerbydau. Gorwariant ar gostau trin defnyddiau ailgylchu ond yr incwm ar werthiant defnyddiau ailgylchu yn rhagori'r gyllideb. Lleihad mewn gwastraff gweddilliol yn golygu fod y costau cysylltiedig yn is. Costau trydan uwch a thrafferthion i wireddu arbedion yn y maes hefyd yn cyfrannu at lefel y gorwariant a adroddir.

Yn dilyn y tueddiad gorwariant cynyddol yn y maes gwastraff dros y blynyddoedd diwethaf, bu i adolygiad allanol gael ei gomisiynu gan WRAP Cymru. Mae'r adroddiad a'r argymhellion ar ffyrdd i wella'r gwasanaeth eisoes dan ystyriaeth gan yr adran gyda chamau i ymateb i'r sefyllfa i'w gweithredu yn y flwyddyn newydd.

Gwasanaethau Bwrdeistrefol Eraill - darlun cymysg sydd yn gyfuniad o ffactorau gyda rhai o'r prif resymau yn cynnwys cynlluniau arbedion yn parhau heb eu darganfod a cholledion incwm cynnal tiroedd a thoiledau cyhoeddus. Pwysau ychwanegol ar gyllidebau glanhau strydoedd, glanhau toiledau cyhoeddus, gwastraff masnachol ac hefyd prisiau cynyddol trydan. Incwm uwch gan y gwasanaethau profedigaeth sydd yn lleihau'r gorwariant a adroddir.

Mae'r adran wedi defnyddio £300k o'u cronfeydd wrth gefn ac wedi trosglwyddo tanwariant yr Adran Ymgynghoriaeth er mwyn lleihau rhywfaint ar y gorwariant a adroddir.

Argymhellir fod yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol yn derbyn cymorth ariannol un-tro o £2,434k i gyfyngu lefel y gorwariant sydd i'w gario ymlaen gan yr Adran i £100k, i'w cynorthwyo i symud ymlaen i wynebu her 2023/24.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - CYFRIFON TERFYNOL

Adran Amgylchedd	Cyllideb 2022/23	Sefyllfa 2022/23	**Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23**	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	**Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23**	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth yr Adran	788	846	58	0	58	(6)
Gwasanaeth Cynllunio a Rheolaeth Adeiladu	498	370	(128)	0	(128)	(108)
Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth						
Rheolaeth Rhwydwaith (Trafnidiaeth)	85	(295)	(380)	0	(380)	(411)
Parcio a Gorfodaeth Parcio	(2,222)	(1,888)	334	0	334	172
Cludiant Integredig	1,806	2,181	375	0	375	379
	(331)	(2)	329	0	329	140
Cefn Gwlad a Mynediad	768	767	(1)	0	(1)	(6)
Gwarchod y Cyhoedd	2,000	1,748	(252)	0	(252)	(208)
Cyfanswm Amgylchedd	**3,723**	**3,729**	**6**	**0**	**6**	**(188)**

Amgylchedd

Rheolaeth yr Adran - gwariant un-tro a lleihad mewn incwm.

Gwasanaeth Cynllunio a Rheolaeth Adeiladu - nifer o ffactorau gan gynnwys cynnydd mewn incwm Rheolaeth Adeiladu, gwelliant pellach i incwm Cynllunio yn dilyn i geisiadau cynllunio sylweddol gael eu cyflwyno yn ystod y flwyddyn, ond diffyg incwm Pridiannau Tir. Tanwariant ar amrywiol gyllidebau gan gynnwys rhybuddion statudol, gwasanaethau proffesiynol ac apeliadau.

Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth
Rheolaeth Rhwydwaith (Trafnidiaeth) - yn rhagori ymhellach ar yr incwm ffioedd gwaith stryd, ynghyd â swyddi gweigion a thanwariant ar nifer o benawdau'r gyllideb.

Parcio a Gorfodaeth Parcio - diffyg incwm parcio wedi cynnyddu i £395k sydd yn cael eu lleihau gan danwariant ar gyllidebau eraill.

Cludiant Integredig - gorwariant o £487k ar gytundebau bysus cyhoeddus, ond incwm uwch a thanwariant amrywiol yn lleihau'r gorwariant a adroddir. Awgrymir y dylid parhau efo'r adolygiad i'r ddarpariaeth Cludiant yn dilyn oediad o ganlyniad i'r argyfwng Covid.

Gwarchod y Cyhoedd - swyddi gwag a llai o wariant ar nifer o benawdau'r gyllideb gan gynnwys samplau bwyd a dŵr, gwasanaethau a chyflenwadau.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - CYFRIFON TERFYNOL

Adran Ymgynghoriaeth	Cyllideb 2022/23	Sefyllfa 2022/23	**Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23**	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	**Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23**	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Ffyrdd a Pheirianneg	(166)	(200)	(34)	0	(34)	(72)
Uned Systemau Traenio Cynaliadwy (SuDS)	22	22	0	0	0	0
Uned Rheoli Risg Llifogydd	463	443	(20)	0	(20)	0
Gwasanaeth Adeiladu	(117)	(136)	(19)	0	(19)	3
Cyfraniad Tuag at Orwariant Priffyrdd a Bwrdeistrefol	0	73	73	0	73	0
Cyfanswm Ymgynghoriaeth	**202**	**202**	**0**	**0**	**0**	**(69)**

Ymgynghoriaeth

Gwasanaethau Ffyrdd a Pheirianneg - swyddi gwag a rhagori ar incwm gan sefydliadau allanol megis Cynghorau eraill a Llywodraeth Cymru. Costau ychwanegol ar ddiwedd y flwyddyn yn lleihau'r tanwariant a adroddir.

Uned Rheoli Risg Llifogydd - derbyniad grantiau ychwanegol sydd wedi cyllido gwariant craidd ar ddiwedd y flwyddyn.

Gwasanaeth Adeiladu - swyddi gwag a throsiant staff yn parhau, ond sydd heb amharu gymaint ar dderbyniadau incwm i'r hyn a ragwelwyd yn ystod y flwyddyn.

Gan fod yr Adrannau Priffyrdd a Bwrdeistrefol ac Ymynghoriaeth bellach wedi uno i greu Adran newydd Priffyrdd, Peirianneg a YGC, trosglwyddir tanwariant yr Adran Ymgynghoriaeth er mwyn cynorthwyo sefyllfa'r Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol ar gyfer 2022/23.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - CYFRIFON TERFYNOL

Adran Tai ac Eiddo	Cyllideb 2022/23	Sefyllfa 2022/23	**Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23**	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	**Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23**	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth	277	245	(32)	0	(32)	(29)
Gwasanaethau Tai						
Digartrefedd	3,915	6,669	2,754	0	2,754	2,874
Tai Sector Breifat	461	415	(46)	0	(46)	(67)
Eraill	447	210	(237)	0	(237)	(123)
	4,823	7,294	2,471	0	2,471	2,684
Gwasanaethau Eiddo						
Eiddo	2,007	2,056	49	0	49	63
Gofalu, Arlwyo a Glanhau	5	(1)	(6)	0	(6)	10
	2,012	2,055	43	0	43	73
Addasiad Cau Cyfrifon 2022/23	0	0	0	(2,482)	(2,482)	0
Cyfanswm Tai ac Eiddo	**7,112**	**9,594**	**2,482**	**(2,482)**	**0**	**2,728**

Tai ac Eiddo

Gwasanaethau Tai, Digartrefedd - y tueddiad o bwysau sylweddol ar y gwasanaeth Llety Dros Dro yn Nigartrefedd yn parhau i fod yn ddwys. Yn ystod 2021/22 bu i Lywodraeth Cymru ein digolledu am £2.9 miliwn o'r gwariant ychwanegol perthnasol o £3.3 miliwn o gronfa caledi Covid. Ond, eleni dim ond £475k yw gwerth y grant gan Lywodraeth Cymru tuag at y gost. Yn ystod y flwyddyn gwelwyd cynnydd pellach yn y galw, ynghyd â chostau cyfartalog uwch gan fod argaeledd llety dros dro yn y sir wedi cyrraedd ei gapasiti. Mae'r gorwariant net o £2.8m a adroddir ar Ddigartrefedd yn dilyn dyraniad o £1.5m o gronfa trefniadau adfer yn sgil covid y Cyngor i'r gwasanaeth. **Gwasanaethau Tai, Tai Sector Breifat ac Eraill -** tanwariant ar gostau staff ac ar nifer o benawdau'r gyllideb. **Gwasanaethau Eiddo -** cynnydd mewn costau cerbydau Difa Pla a gwariant un-tro uwchlaw lefel y gyllideb yn Eiddo. Yn y maes Gofalu, Arlwyo a Glanhau cyfuniad o ddiffyg incwm a mwy o danwariant ar gyllidebau amrywiol.
Gofynnir i'r Cabinet nodi bod gorwariant yr Adran Tai ac Eiddo o ganlyniad i newid i ddeddfwriaeth yn ymwneud â Digartrefedd, gyda'r oblygiadau yn golygu gorwariant net o £2.5 miliwn eleni gan yr Adran Tai ac Eiddo. **Argymhellir** fod y Gronfa Premiwm Treth Cyngor yn cael ei ddefnyddio i gwrdd â'r gorwariant eleni.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - CYFRIFON TERFYNOL						
Adrannau Canolog	Cyllideb 2022/23	Sefyllfa 2022/23	**Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23**	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	**Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23**	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol	2,276	2,259	(17)	0	(17)	(18)
Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth)	7,406	7,396	(10)	0	(10)	(14)
Cefnogaeth Gorfforaethol	8,115	8,099	(16)	0	(16)	(19)
Cyfanswm Adrannau Canolog	**17,797**	**17,754**	**(43)**	**0**	**(43)**	**(51)**

Adrannau Canolog

Tim Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol - effaith swyddi gwag y ddau Gyfarwyddwr Corfforaethol am ran o'r flwyddyn, yng Nghyfreithiol defnydd cynyddol o gyfreithwyr asiantaeth o ganlyniad i drosiant staff a swyddi gwag. Gwelwyd hefyd gynnydd yng nghostau'r Crwner yn ystod y flwyddyn.

Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth) - cyfuniad o resymau yn gyfrifol am y tanwariant gan gynnwys tanwariant ar swyddi gwag, incwm am weinyddu grantiau amrywiol a derbyniad incwm uwch mewn nifer o feysydd. Costau bancio yn gorwario wrth i fwy o daliadau gan gwsmeriaid gael eu gwneud trwy ddefnyddio cardiau ac felly'r ffioedd banc cysylltiedig yn daladwy gan y Cyngor.

Cefnogaeth Gorfforaethol - tanwariant ar drosiant staff ac ar nifer o benawdau'r ar draws yr adran gan gynnwys ar deithio aelodau. Pwysau cynyddol ar y gyllideb cwnsela a ffisiotherapi yn amlwg yn ystod y flwyddyn. Er y rhagwelwyd diffyg incwm gan yr Argraffdy o £67k yn yr Adolygiad diwedd Tachwedd, yn dilyn derbyniad rhagor o incwm, y diffyg wedi lleihau i £28k erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - CYFRIFON TERFYNOL

Corfforaethol (Dim ond yn adlewyrchu y gwahaniaethau)	Cyllideb 2022/23	Sefyllfa 2022/23	**Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23**	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	**Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23**	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Treth Cyngor	*	*	(1,061)	1,061	0	0
Gostyngiadau Treth Cyngor	*	*	(563)	563	0	0
Costau Cyfalaf	*	*	(513)	513	0	(310)
Ariannu Cynlluniau Cyfalaf			(3,899)	3,899	0	0
Derbyniad Llog	*	*	(1,252)	1,252	0	(1,292)
Cyllidebau a Bidiau a Ddychwelwyd	*	*	(329)	329	0	(179)
Pwysau Chwyddiant Tâl Uwchlaw'r Gyllideb	*	*	1,305	(1,305)	0	1,315
Darpariaeth Arbedion	*	*	(1,200)	1,200	0	(1,200)
Gofynion Sgil Effaith Ariannol Covid	*	*	1,076	(1,076)	0	467
Eraill	*	*	(1,266)	1,266	0	(281)
Cyfanswm Corfforaethol	*	*	**(7,702)**	**7,702**	**0**	**(1,480)**

Corfforaethol

Treth Cyngor - y tueddiad o gynnyrch treth ychwanegol yn parhau gan fod newid deddfwriaethol yn golygu fod mwy o dai yn destun treth cyngor gan nad ydynt yn gymwys ar gyfer trethi annomestig, ynghyd â rhagdybiaethau darbodus wrth osod cyllideb 2022/23. Er hyn, bu i Swyddfa'r Prisiwr ganiatau 452 eiddo i drosglwyddo o dreth cyngor i drethi annomestig (469 yn 2021/22, 506 yn 2020/21, 397 yn 2019/20, 453 yn 2018/19). Mae £6m o bremiwm treth cyngor wedi ei neilltuo ar gyfer y Strategaeth Dai yn 2022/23.

Gostyngiadau Treth Cyngor - gosod amcangyfrifon darbodus a lleihad pellach yn y niferoedd sydd yn hawlio'r gostyngiad yng Ngwynedd o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol, sydd yn cyd-fynd â'r tueddiad cyffredinol ar draws Cymru.

Costau Cyfalaf - cyfuniad o ffactorau yn creu'r tanwariant gan gynnwys derbyniad incwm un-tro ynghyd ag effaith y polisi rheolaeth trysorlys presennol sydd wedi golygu y bu modd osgoi benthyca yn allanol, felly yn osgoi costau cysylltiedig.

Ariannu Cynlluniau Cyfalaf - o ganlyniad i dderbyniad grantiau niferus i gyllido cyfalaf ynghyd â llithriadau ar gynlluniau cyfalaf, golyga hyn fod angen disodli'r arian gwreiddiol a fwriadwyd drwy drosglwyddo £3,899k o arian refeniw i gronfa er mwyn ariannu'r rhaglen gyfalaf yn 2023/24.

Derbyniad Llog - y cynnydd mewn cyfraddau llog yn ystod y flwyddyn yn golygu fod y rhagolygon derbyniad llog yn rhagori'r gyllideb ddisgwyliedig.

Pwysau Chwyddiant Tâl Uwchlaw'r Gyllideb - yn dilyn cadarnhad yn genedlaethol ar y cynnydd i gyflogau gweithwyr Llywodraeth Leol yn ystod yr Hydref, gellir cadarnhau fod gwerth y cynnydd yn £1.3m uwchlaw'r gyllideb, sydd yn sylweddol uwch na'r chwyddiant o 4% a gynghorwyd i Gynghorau ei gyllidebu wrth sefydlu'r gyllideb am 2022/23 a ystyriwyd i fod yn ddarbodus ar y pryd.

Darpariaeth Arbedion - yn dilyn anallu rhai adrannau i wireddu arbedion mewn rhai meysydd, darpariaeth gorfforaethol wedi ei wneud i'r pwrpas sydd ar gael i'w ddyrannu yn briodol.

Gofynion Sgil Effaith Ariannol Covid - y gofyn uwchlaw £1.4m a ddarparwyd yn y gyllideb am Covid yn £1,090k.

Eraill - y pwysau ar rai cyllidebau ddim cymaint a'r hyn a ddarparwyd.

Argymhellir y dylid cynorthwyo'r Adrannau sydd yn gorwario yn 2022/23 gan eu cyllido o'r ffynonellau canlynol:

Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant, Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol, Byw'n Iach - Adran Economi a Chymuned
- £2,851k o danwariant net ar gyllidebau Corfforaethol
- £3,918k yn dilyn yr ymarferiad cynaeafu cronfeydd a fanylir yn **Atodiad 3**

Adran Addysg a'r Adran Tai ac Eiddo
- defnyddio £1,304k Balansau Ysgolion i gyllido costau ychwanegol chwyddiant trydan a chyflogau cymhorthyddion a staff gweinyddol sydd uwchlaw lefel y gyllideb yn yr ysgolion
- defnyddio £2,482 o Gronfa Premiwm Treth Cyngor i gyllido’r pwysau ychwanegol yn y maes Digartrefedd

- fod (£3,899k) cynlluniau cyfalaf sydd i'w hariannu o refeniw i'w trosglwyddo i gronfa i alluogi ailbroffilio'r adnodd
- gyda gweddill y tanwariant net ar gyllidebau Corfforaethol o (£952k) yn cael ei neilltuo i'r Gronfa Trawsffurfio i gefnogi blaenoriaethau'r Cyngor.